

Pravidla

pro uskutečňování Programu podpory českého kulturního dědictví v zahraničí v oblasti lektorátů a Krajského vzdělávacího programu

I. Lektoráty Programu podpory českého kulturního dědictví v zahraničí

1. Lektor vyslaný v rámci Programu podpory českého kulturního dědictví v zahraničí (dále jen „lektor“) působí v zahraničí zpravidla v rámci plnění dvoustranných smluvních závazků na úseku školské spolupráce mezi Českou republikou a partnerským státem.

2. Zájemci o místo lektora v zahraničí musí splňovat následující předpoklady: dokončené vysokoškolské vzdělání, získané absolvováním studia v akreditovaném magisterském nebo doktorském studijním programu v oblasti českého jazyka a literatury, případně v kombinaci s jiným cizím jazykem; výhodou je pedagogická praxe získaná výukou na vysoké škole, spolupráce s vysokou školou při uskutečňování Letní školy slovanských studií, praxe ve výuce českého jazyka pro cizince apod.

Znalost cizího jazyka (jazyka státu, v němž bude lektor působit, nebo dalších jazyků) získaná jiným způsobem než absolvováním vysokoškolského studia nebo studia v akreditovaném studijním programu musí být doložena vysvědčením (nebo osvědčením) o státní jazykové zkoušce nebo jiným českým nebo zahraničním dokladem prokazujícím znalost cizího jazyka.

3. Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „MŠMT“) a Dům zahraniční spolupráce (dále jen „DZS“) zveřejňují každoročně na webových stránkách (nejpozději do 31. ledna vždy pro nadcházející akademický rok) informace o nabídkách míst pro lektory v zahraničí včetně upřesnění kvalifikačních požadavků vztažených k danému státu či přijímající vzdělávací instituci a dalších podmínek.

4. Zájemci zasílají své přihlášky na základě zveřejněných nabídek odboru mezinárodních vztahů MŠMT.

5. Výběr lektorů provádí Komise pro lektoráty Programu podpory českého kulturního dědictví v zahraničí (dále jen „Komise pro lektoráty“). Komisi pro lektoráty tvoří zástupci Ministerstva zahraničních věcí (dále jen „MZV“), MŠMT, DZS a experti pro oblast výuky českého jazyka a literatury.

6. Komise pro lektoráty vybere na základě podmínek zahraniční přijímající vzdělávací instituce jednoho až tří kandidáty na místo lektora v zahraničí. MŠMT oznámí nominaci zahraničnímu partnerovi prostřednictvím zastupitelského úřadu České republiky v příslušném státě. Následně provede zahraniční přijímající vzdělávací instituce konečný výběr lektora pro daný akademický rok. Rozhodnutí zahraniční přijímající vzdělávací instituce o výběru nového lektora předá příslušný zastupitelský úřad České republiky zpět MŠMT.

7. O konečném výběru lektora následně informuje MŠMT všechny nominované kandidáty a DZS. Zároveň vyzve DZS ke sjednání pracovní smlouvy s lektorem a k jejímu naplňování.

8. Působení lektora v zahraničí se realizuje na základě pracovní smlouvy uzavřené mezi DZS a lektorem. DZS poskytne lektorovi plat a náhrady v souladu se zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, příslušnými prováděcími právními předpisy a nařízením vlády č. 62/1994 Sb., o poskytování náhrad některých výdajů zaměstnancům rozpočtových a příspěvkových organizací s pravidelným pracovištěm v zahraničí, ve znění pozdějších předpisů (plat se odvíjí od rozsahu sjednaného pracovního úvazku, který se krátí s ohledem na kofinancování lektora ze strany přijímající instituce), a dále zpravidla:

a) náhradu výdajů na dopravu lektora z České republiky do místa působení v zahraničí a zpět během jednoho akademického roku, bude-li cesta realizována způsobem předem odsouhlaseným DZS,

b) náhradu výdajů spojených s přepravou osobních věcí lektora do místa jeho působení v zahraničí a zpět do České republiky do výše nákladů za přepravu, jejíž způsob odsouhlasí DZS (podle § 6 nařízení vlády č. 62/1994 Sb., o poskytování náhrad některých výdajů zaměstnancům rozpočtových a příspěvkových organizací s pravidelným pracovištěm v zahraničí, ve znění pozdějších předpisů),

c) učební pomůcky a technické prostředky včetně úhrady s tím souvisejícího poštovného. DZS může zajistit objednané materiály a jejich expedici do zahraničí. Celkový objem finančních nákladů určených pro poskytování v tomto bodě definovaných položek bude stanoven DZS v souladu se schváleným rozpočtem; dále DZS může lektorovi po dobu jeho působení v zahraničí zapůjčit notebook, případně poskytnout jiné technické prostředky,

d) náhradu výdajů spojených se získáním povolení k pobytu či víza, případně pracovního povolení lektora ve státě působení,

e) náhradu výdajů za pracovně-lékařské prohlídky u poskytovatele pracovně-lékařských služeb zaměstnavatele nebo u poskytovatele v oboru všeobecné praktické lékařství, u něhož je zaměstnanec v České republice registrován, za doporučená očkování lektora související s jeho vysláním do státu působení a za test HIV, bude-li zahraniční přijímající vzdělávací institucí požadován, či za cestovní zdravotní pojištění pracovní,

f) v individuálních případech hodných zvláštního zřetele částečnou úhradu zvýšených výdajů na ubytování.

9. DZS stanoví, po projednání s MŠMT, vlastním interním předpisem podrobná pravidla pro zajištění působení lektorů v zahraničí.

10. Pracovní smlouvu s lektorem sjednává DZS zpravidla na dobu jednoho roku. Podmínkou pro prodloužení sjednané doby působení lektora o další akademický rok je kladné vyjádření lektora a souhlasné stanovisko zahraniční přijímající vzdělávací instituce, kde lektor působí. Tyto podklady lektor předloží MŠMT vždy nejpozději do 31. prosince předcházejícího roku. Rozhodnutí o pokračování působení lektora přísluší Komisi pro lektoráty. V souladu s rozhodnutím Komise pro lektoráty zašle MŠMT DZS pokyn k prodloužení pracovní smlouvy s lektorem.

Pracovněprávní vztah na základě pracovní smlouvy lze s lektorem v případě kladného vyjádření zahraniční vzdělávací instituce prodloužovat bez výběrového řízení vyhlášeného MŠMT o další 3 roky, v odůvodněných případech (o místo lektora se ve výběrovém řízení neucházeli žádní či ucházeli nevhodní uchazeči) ještě o další 2 roky, tj. celkem na dobu nejvýše 4 (v odůvodněných případech až 6) po sobě jdoucích ucelených akademických roků.

Při sjednávání pracovních poměrů s lektory na dobu určitou dodržuje DZS omezení stanovená v § 39 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, pokud v písemné dohodě uzavřené s odborovou organizací (nepůsobí-li u něj odborová organizace, ve svém vnitřním předpisu) nevynechá důvody, pro něž je třeba aplikaci uvedených omezení na pracovní poměry sjednávané s lektory vyloučit, spočívající ve zvláštní povaze práce, kterou mají vykonávat lektori.

11. Na základě sjednané pracovní smlouvy lektor vykonává zejména tyto činnosti:

a) vyučuje na řádné odborné a metodické úrovni český jazyk a literaturu a seznamuje s realitami České republiky na zahraničních vzdělávacích institucích, včetně pořádání kulturních, vzdělávacích a osvětových akcí propagujících český jazyk a literaturu či českou kulturu (přivýucečeských reálií může využít nabídky vzdělávacích projektů Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. Komenského - výstavy k zapůjčení, doprovodné programy, soutěže apod.),

b) pečuje o učební pomůcky a technické prostředky poskytnuté v rámci Programu podpory českého kulturního dědictví v zahraničí,

c) vypracuje zprávu o souhrnné činnosti lektora na zahraniční vzdělávací instituci za uplynulý akademický rok a zasílá ji DZS každoročně do konce akademického roku,

d) spolupracuje s úřady zastupujícími Českou republiku a kulturními subjekty propagujícími Českou republiku v daném státě, případně spolupracuje s dalšími vzdělávacími institucemi, kde je vyučován český jazyk a literatura.

12. Vztahy, které nebudou upraveny smlouvou mezi DZS a lektorem, se řídí zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

13. Vedle podpory lektorátů v zahraničí může MŠMT:

a) podporovat výuku českého jazyka formou distančního vzdělávání s využitím informační techniky (například on-line kurzy, webové aplikace apod.) a hradit s tím spojené náklady,

b) poskytnout v případech hodných zvláštního zřetele finanční podporu určenou k zachování činnosti pracoviště, které zajišťuje výuku českého jazyka a literatury v zahraničí.

14. Vedle podpory lektorátů v zahraničí může DZS v souladu s pokynem MŠMT:

a) poskytnout jednorázové vybavení (například učebnice, slovníky, mapy, propagační materiály o České republice, beletrii, filmy, audio a videonahrávky v českém jazyce, výukové programy a software apod.) zahraničnímu pracovišti, kde nepůsobí lektor, za účelem podpory výuky českého jazyka a literatury na zahraničních školách a dalších institucích, poskytujících vzdělávání.

II. Krajský vzdělávací program

1. Učitel českého jazyka a literatury (dále jen „učitel“) je vyslán do zahraničí jako učitel ke krajské komunitě nebo na základě zájmu České republiky podpořit v daném státě výuku českého jazyka a literatury.

2. Zájemci o výuku českého jazyka a literatury v zahraničí musí mít vysokoškolské vzdělání, získané absolvováním studia v akreditovaném magisterském studijním programu přednostně v oblasti českého jazyka a literatury, nejlépe v kombinaci s jiným cizím jazykem; výhodou je nejméně dvouletá praxe ve výuce českého jazyka na základní škole, konzervatoři nebo střední škole, absolvování kurzu metodiky výuky českého jazyka jako cizího jazyka a praxe ve výuce češtiny jako cizího jazyka, dále hra na hudební nástroj a zájem o taneční nebo dramatické aktivity.

Znalost cizího jazyka (jazyk státu, do kterého je učitel vyslán, nebo další jazyky) získaná jiným způsobem než absolvováním vysokoškolského studia nebo studia v akreditovaném studijním programu musí být doložena českým nebo zahraničním dokladem prokazujícím znalost cizího jazyka.

3. MŠMT a DZS zveřejňují informace o nabídkách míst pro učitele v zahraničí včetně upřesnění kvalifikačních požadavků vztahených k danému státu či škole a dalších podmínek.

4. Zájemci zasílají své přihlášky na základě zveřejněných nabídek DZS.

5. Výběr učitelů provádí Komise pro krajské záležitosti (dále jen „Komise“). Komisi tvoří zástupci MZV, MŠMT, DZS a experti pro oblast výuky českého jazyka. Komise rozhoduje o dalších záležitostech týkajících se Krajského vzdělávacího programu.

6. Vyslání učitele se realizuje na základě pracovní smlouvy uzavřené mezi DZS a učitelem. DZS poskytne učiteli plat a náhrady v souladu se zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, příslušnými prováděcími právními předpisy a nařízením vlády č. 62/1994 Sb., o poskytování náhrad některých výdajů zaměstnancům rozpočtových a příspěvkových organizací s pravidelným pracovištěm v zahraničí, ve znění pozdějších předpisů, a dále zpravidla:

a) náhradu výdajů na dopravu učitele z České republiky do místa působení v zahraničí a zpět během jednoho školního roku, bude-li cesta realizována způsobem předem odsouhlaseným DZS,

b) náhradu výdajů spojených s přepravou osobních věcí učitele do místa jeho působení v zahraničí a zpět do České republiky do výše nákladů za přepravu, jejíž způsob odsouhlasí DZS (podle § 6 nařízení vlády č. 62/1994 Sb., o poskytování náhrad některých výdajů zaměstnancům rozpočtových a příspěvkových organizací s pravidelným pracovištěm v zahraničí, ve znění pozdějších předpisů),

c) učební pomůcky a technické prostředky včetně úhrady s tím souvisejícího poštovného. DZS může zajistit objednané materiály a jejich expedici do zahraničí. Celkový objem finančních nákladů určených pro poskytování v tomto bodě definovaných položek bude stanoven DZS v souladu se schváleným rozpočtem; dále může učiteli po dobu jeho působení v zahraničí zapůjčit notebook, případně poskytnout jiné technické prostředky,

d) náhradu výdajů spojených se získáním povolení k pobytu či víza, případně pracovního povolení učitele ve státě působení,

e) náhradu výdajů za pracovně-lékařské prohlídky u poskytovatele pracovně-lékařských služeb zaměstnavatele nebo u poskytovatele v oboru všeobecné praktické lékařství, u něhož je zaměstnanec v České republice registrován, zdravotnické kurzy, doporučená očkování učitele související s jeho vysláním do státu působení a za test HIV, budou-li zahraniční přijímající vzdělávací institucí požadovány, či za cestovní zdravotní pojištění pracovní,

f) v individuálních případech hodných zvláštního zřetele částečnou úhradu zvýšených výdajů na ubytování.

7. Učitel je vysílán DZS do zahraničí zpravidla na dobu jednoho roku. Podmínkou pro prodloužení sjednané doby působení učitele o další období je kladné vyjádření učitele a souhlasné stanovisko krajského spolku, kde působí. Tyto podklady učitel předloží DZS. Rozhodnutí o pokračování činnosti učitele v zahraničí, případně o změně smlouvy mezi učitelem a DZS přísluší Komisi. V případě kladného vyjádření učitele a souhlasného stanoviska krajského spolku lze dobu působení prodlužovat bez výběrového řízení vyhlášeného DZS o další 3 roky, v odůvodněných případech (o místo učitele se ve výběrovém řízení neucházeli žádní či ucházeli nevhodní uchazeči) ještě o další 2 roky, tj. celkem na dobu nejvýše 4 (v odůvodněných případech až 6) po sobě jdoucích ucelených školních roků.

Při sjednávání pracovních poměrů na dobu určitou s učitelem DZS dodržuje omezení stanovená v § 39 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, pokud v písemné dohodě uzavřené s odborovou organizací (nepůsobí-li u něj odborová organizace, ve svém vnitřním předpisu) nevynechá důvody, pro něž je třeba aplikaci uvedených omezení na pracovní poměry sjednávané s učitelem vyloučit, spočívající ve zvláštní povaze práce, kterou mají vykonávat učitelé.

8. Vysílaný učitel na základě sjednané pracovní smlouvy vykonává zejména tyto činnosti:

a) vyučuje na řádné odborné a metodické úrovni český jazyk a literaturu a seznamuje krajanů a zájemce o českou kulturu s reáliemi České republiky, včetně pořádání kulturních, vzdělávacích a osvětových akcí propagujících český jazyk a literaturu či českou kulturu (přivýucečeských reálií může využít nabídky vzdělávacích projektů Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. Komenského - výstavy k zapůjčení, doprovodné programy, soutěže apod.),

b) pečuje o učební pomůcky a technické prostředky poskytnuté v rámci Programu podpory českého kulturního dědictví v zahraničí,

c) zasílá každoročně do konce školního roku DZS zprávu o výuce českého jazyka a literatury v místě vyslání,

d) spolupracuje s úřady zastupujícími Českou republiku, kulturními subjekty propagujícími Českou republiku v daném státě, českými krajskými komunitami a případně s dalšími vzdělávacími institucemi, kde je vyučován český jazyk a literatura.

9. Vztahy, které nebudou upraveny smlouvou mezi DZS a vysílaným učitelem, se řídí zákonem č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

10. Vedle podpory učitelů u krajanův zahraničí může MŠMT:

a) podporovat výuku českého jazyka formou distančního vzdělávání s využitím informační techniky (například on-line kurzy, webové aplikace apod.) a hradit s tím spojené náklady,

b) poskytnout v případech hodných zvláštního zřetele finanční podporu určenou k zachování činnosti/podpoře pracoviště, které zajišťuje výuku českého jazyka a literatury v zahraničí.

11. Vedle podpory učitelů u krajanův zahraničí může DZS v souladu s pokynem MŠMT:

poskytovat jednorázové vybavení (například učebnice, slovníky, mapy, propagační materiály o České republice, beletrii, filmy, audio a videonahrávky v českém jazyce, výukové programy

a software apod.) účastníkům krajských kurzů. Dále mohou být pro potřebu výuky českého jazyka a literatury na zahraničních školách a dalších institucích, poskytujících vzdělávání, takto vybavována pracoviště v zahraničí, kde nepůsobí učitel vyslaný z České republiky, případně další instituce či organizace (například spolky krajanů a přátel České republiky, společnosti absolventů českých a československých vysokých škol apod.), které poskytují vzdělávání v českém jazyce.

12. MŠMT zabezpečuje čtyřtýdenní jazykový kurz češtiny pro krajanů, dvoutýdenní kurz metodiky výuky češtiny pro vyučující z řad krajanů a semestrální pobyty na veřejných vysokých školách v České republice (15 dvousemestrálních stipendijních míst dělitelných na 30 semestrálních).

MŠMT poskytne:

- a) příspěvek na dopravu (účastníkům čtyřtýdenního jazykového kurzu),
- b) příspěvek na osobní potřeby a úhradu nákladů na dopravu (účastníkům dvoutýdenního kurzu metodiky výuky českého jazyka),
- c) příspěvek na dopravu (studentům semestrálních pobytů z řad krajanů).

Výši příspěvků schvaluje Komise.

13. MŠMT ve spolupráci s krajským úřadem, střední školou a DZS organizačně a finančně zajišťuje dostudování žáků z řad krajských komunit přijatých ke vzdělávání v oboru vzdělání „pedagogika“ (dále jen „studenti pedagogiky“) na střední škole v České republice za podmínek daných usnesením vlády ze dne 9. dubna 2010 č. 262, ve znění usnesení vlády ze dne 13. června 2012 č. 414.

Studentům pedagogiky bude:

- a) poskytnuto měsíční stipendium (zahrnující také prostředky určené k úhradě nákladů na ubytování a stravování),
- b) poskytnuto jednorázové stipendium, ze kterého budou hrazeny učebnice, další školní potřeby a školní akce - vždy na začátku školního roku,
- c) zabezpečena a uhrazena doprava (do vlasti a zpět), a to dvakrát ročně (nejvýše dvě zpáteční cesty během jednoho školního roku).

Studentům pedagogiky bude poskytnuta nezbytná zdravotní péče po dobu studijního pobytu v České republice. Úhrada této zdravotní péče se řídí pravidly upravenými příslušnými evropskými nařízeními a mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána. V ostatních případech je nezbytná zdravotní péče hrazena ze schváleného výdajového rámce resortu zdravotnictví.

14. MŠMT:

a) poskytne formou peněžních darů do zahraničí (rozhodnutím MŠMT o poskytnutí peněžního daru do zahraničí na příslušný kalendářní rok na základě usnesení vlády) podporu pro výuku českého jazyka a reálií uskutečňovanou v rámci pravidelných vzdělávacích aktivit, které realizují krajské spolky. Oprávněným žadatelem je krajský spolek (poskytovatel vzdělávání v zahraničí) registrovaný MZV a realizující pravidelnou výuku českého jazyka a reálií v souladu s Ujednáním o poskytování vzdělávání občanům České republiky v období plnění povinné školní docházky sjednaným s MŠMT. Žádosti musí být doručeny MŠMT nejpozději do 1. srpna předchozího roku.

b) může podpořit formou finančního daru krajanské spolky realizující výuku českého jazyka a reálií v zahraničí,

c) zpřístupní všem krajanským spolkům realizujícím výuku českého jazyka a reálií nabídku vzdělávacích projektů Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. Komenského - výstavy k zapůjčení, doprovodné programy, soutěže apod.

Celkový objem finančních nákladů určených pro poskytování podpory definované v tomto bodě bude stanoven MŠMT v souladu se schváleným rozpočtem.